

Transcriptie inhoudelijke mededeling, wethouder Jos Last in de raadsvergadering van 13 november 2025

Ja dank u wel voorzitter, inderdaad een belangrijke mededeling, vandaar dat ik even hier kom staan. Vanmorgen is de provinciale toezichthouder bij ons op bezoek geweest en heeft er ambtelijk overleg plaatsgevonden over de voorliggende begroting zoals die door het college aan u is gepresenteerd en aan u voorligt. De conclusie van de provincie, daar worden we niet blij van. Ik heb een samenvatting opgeschreven. Onze provincie heeft al jarenlang zorgen over de financiële positie van de gemeente Gulpen-Wittem, maar deze zorgen zijn alleen maar toegenomen bij de begroting die nu voorligt. En ten opzichte van [...] jaren. [...] De provincie is daar nog kritischer op. De kans bestaat dat de provincie deze begroting zoals die nu voorligt, zoals deze door het college is opgesteld – zeg ik er nadrukkelijk bij – dat die wellicht niet goedgekeurd zal worden en dat we daarmee onder preventief toezicht komen te staan. Met name u als raad komt onder preventief toezicht te staan, zeg ik erbij, want alles wat u als raad wilt of mocht gaan willen beslissen, dat gaat eerst via de provincie en die doet daar een zegje over en die zegt dan wel of iets wel of niet mag. Als we onder preventief toezicht komen te staan, betekent dit ook dat er in december een herstelbegroting gemaakt zal moeten worden om de zaak op orde te brengen. En, u kunt er dan van uitgaan als dat aan de orde is – ik zeg nog als, want het is nog niet zover, maar het zou kunnen – dan gaat de provincie met name kijken naar de ambities die wij als gemeente hebben die u als raad heeft vastgesteld; we hebben het er al vaker over, de provincie is van mening dat de ambities te hoog gegrepen zijn voor de financiën die wij hebben. Er gaat dan geschrapt worden, er gaat dan niet geschrapt worden in bedrijfsvoering, maar er zal vooral gekeken worden naar beleidsdoelstellingen en natuurlijk ook naar projecten die wij op stapel hebben staan. Ik denk bijvoorbeeld aan het Patronaat wat in december naar de raad komt maar ook aan het vervolg van het accommodatiebeleid nog gegeven gaat of moet worden. Maar ook bijvoorbeeld – dat is nadrukkelijk aan de orde – een heroverweging van onze bijdrage aan Mosaqua, wat een blok aan het been blijft. Maar ook een maximale belastingverhoging voor onze inwoners, het maximale wat volgens de provincie deze gemeente kan dragen. Dat ten aanzien van de begroting zoals die nu voorligt aan u. Er is ook uiteraard gesproken en de provincie is ook op de hoogte van de amendementen die nu voorliggen. Ze kijken ook op dit moment mee van hoe deze vergadering gaat verlopen. Maar komen deze amendementen der – de amendementen die behelzen het niet laten doorgaan van de belastingverhoging danwel die om geld vragen – en daar zitten er ook een aantal zaken bij – komen die er dan ook nog bij, dan kunnen we eigenlijk wel zeggen, komen we nagenoeg zeker of zo goed als zeker onder preventief toezicht te staan. Als u nu bijvoorbeeld gaat besluiten die vijf procent Ozb niet door te zetten, ja dan is de kans levensgroot aanwezig dat we hier in december weer staan en dat we die vijf procent er weer bij moeten pakken of misschien nog wel meer. De conclusie van de provincie is: er is structureel en reëel geen evenwicht in onze begroting, over meerdere jaren gezien. En daar zal aan gewerkt moeten worden. Wij hebben het hier al vaker over gehad; laatst nog in de commissie, dat het hoogtijd wordt dat we er samen aan gaan werken, maar dit is wel een heel zware en waarschuwing en donkere wolken die boven onze gemeente hangen. Ik ga nu nog niet zeggen welke amendementen of moties ik u wel of niet ga ontraden, want dat komt nog dadelijk in het hele verhaal, maar u kunt alvast een richting proeven waar het heen zal gaan.

[...]